

Van Ger Beukenkamp

Volkert van der G.
Mohammed B.

Pieter van der Sman
Khalidoun Alexander Elmecky

Regie
Tekst
Vormgeving
Muziek
Dramaturgie
Regie-assistentie

Johan Doesburg
Ger Beukenkamp
André Joosten
Harry de Wit
Costiaan Mesu
Hendriekje de Jong

Er was geen ogenblik meer te verliezen. Hij haalde de bijl geheel te voorschijn, zwaaide hem, zich nauwelijks bewust van zijn handelingen, door de lucht en liet hem bijna zonder inspanning, bijna machinaal, met het stompe einde op het hoofd neerkomen. Kracht kwam er vrijwel niet aan te pas. Maar met dat hij de bijl nog eens liet neerdalen kwam zijn kracht terug.

Fjodor Dostojevski – Misdaad en straf

De verhalen van Volkert van der G. en Mohammed B. beginnen net als *Misdaad en straf* van Dostojevski met een moord. Op 6 mei van het jaar 2002 doodde Volkert van der G. de politicus Pim Fortuyn. Precies 911 dagen later, op 2 november 2004, doodde Mohammed B. de filmmaker Theo van Gogh. Beide mannen pleegden hun daad, naar eigen zeggen, niet uit emotionele, maar uit rationele overwegingen.

Volkert verklaarde voor de rechtbank op te komen voor de zwakkeren in de samenleving. Hiermee bedoelde de overtuigd dierenrechtenactivist zeker ook de dieren waarvan Fortuyn het met de rechten niet zo nauw nam. Hij verhinderde met zijn gewelddadig handelen dat Fortuyn ooit minister-president zou kunnen worden. Mohammed sprak zich in zijn afscheidsbrief uit tegen iedereen die geen gehoor geeft aan de eisen van de zuivere Islam. Zijn haat was gericht tegen alle afvalligen en ongelovigen. Met name Amerika, Europa, Nederland en Ayaan Hirsi Ali moesten het ontgelden. Zijn uiteindelijke doel is nog steeds de vernietiging van de westerse democratische rechtsstaat. Volgens de definitie van de AIVD zijn zowel Volkert als Mohammed te categoriseren als terroristen:

Terrorisme is het plegen van of dreigen met op mensenlevens gericht geweld, met als doel maatschappelijke veranderingen te bewerkstelligen of politieke besluitvorming te beïnvloeden.

AIVD

Beide mannen droegen hun ideologie al langer op actieve wijze uit, maar nooit eerder zo extreem. Volkert was al jaren bekend, omdat hij binnen de democratische rechtsorde, processen voerde tegen veehouders, die zich niet strikt aan de milieuwetgeving hielden. Mohammed had reeds een aardige naamsbekendheid opgebouwd als internetpamflettist voor de zuivere Islam onder de strijdnaam Abu Zahir.

'Mohammed B. is geen Volkert van der G. die op zijn zolderkamer besloot voor God te spelen en het gevaar Pim Fortuyn eigenhandig uit de weg te ruimen. Hij maakt deel uit van de internationale jihad. Hij is er van overtuigd in opdracht van Allah te handelen.'

Afshin Elian, Volkskrant 26 januari 2005

Wat is het verschil tussen iemand die denkt op z'n zolderkamer voor God te kunnen spelen en iemand die meent in de Linnaeusstraat een opdracht van Allah te moeten uitvoeren?

Jan Blokker, Volkskrant 29 januari 2005

Doden in naam van Allah of in naam van miljoenen proefkonijnen wat maakt het uit? Fortuyn en van Gogh waren het kwaad, Volkert en Mohammed handelden uit naam van het goede. Zij waren even rechter en beul in dienst van een utopie.

Die twee beeldbepalende figuren van onze jaren hebben natuurlijk ook overeenkomsten. Ze verzetten zich tegen onze totaal geëgaliseerde maatschappij, waarin alles kan, alles waardevrij is geworden. Zij hebben nog een diepe overtuiging, die ingaat tegen algemene opvattingen. Idealisme moet daardoor wel harder worden. Hun overtuigingen hebben, zoals wij weten, tot extreme acties geleid.

Ger Beukenkamp

Volkert en Mohammed vertegenwoordigen beiden een grotere, wereldomvattende stroming in het denken. Hoewel Volkert officieel niets met hen te maken heeft vertoont zijn verklaring een sterke gelijkenis met het uitgangspunt van het anti-globalisme dat zich afzet tegen het recht van de sterkste. Protestacties van dergelijke groeperingen leiden met regelmaat tot geweldadige incidenten. Daarnaast is Volkert niet de enige dierenrechtenactivist die bereid is mensenlevens te offeren voor de levens van dieren. Onlangs werd bekend dat in Engeland een internationaal trainingskamp voor dierenrechtenactivisten gehouden wordt, waar onder andere wordt onderwezen in dodelijke gevechtstechnieken.

"Ik zag geen andere mogelijkheid. Juist omdat ik hem als een bedreiging voor de kwetsbare groepen in de samenleving zag, voelde ik een verantwoordelijkheid. Ik zag geen andere oplossing, dan hem dood te schieten. Ik ben niet de persoon die verantwoordelijkheid uit de weg gaat."
Volkert van der Graaf

Mohammed's ideologie is misschien nog wel angstaanjagender. Zijn haat is tegen elke westerling persoonlijk gericht. Voor hem is niemand veilig. Zijn rechtvaardiging vindt hij in zijn geloof in Allah. Iets wat in onze samenleving op weinig begrip kan rekenen. Het is dan ook makkelijk dit af te doen als barbaars. Maar Allah staat, net als de christelijke God, ook voor liefde en gelijkheid. Het radicaal islamitisch puritanisme streeft op zijn eigen manier naar een betere wereld. Fundamentalisten zetten zich vooral af tegen het westerse materialisme en tegen de hersenloze massaconsumptie van goederen en ideeën.

We zien dagelijks de vele beelden en uitspraken uit onze beeldbuizen en boxen komen wat na blijft galmen in de hoofden van mensen. Die zich weer vervolgen op deze gemixte vloedgolven van leugens en waarheden laten meevoeren, zonder zelf kritisch zelfstandig te denken.
Mohammed Bouyeri

Als er geen andere bronnen meer zijn waartoe je je kunt wenden dan de telescreen, verliest uiteindelijk zelfs je eigen levensverhaal zijn scherpte. Je herinnert je grootse gebeurtenissen die waarschijnlijk nooit plaats vonden, je herinnert je details zonder te weten bij welke gebeurtenis ze horen en er zijn lange periodes waarvan je je helemaal niets kunt herinneren.
George Orwell - 1984

Als we het citaat van Mohammed naast dat uit **1984** plaatsen zien we veel overeenkomsten. Het citaat van Orwell is van het personage dat zich afzet tegen een dictatoriale overheid die de bevolking hersenspoelt en onderdrukt. Mohammed gelooft te leven in zo'n wereld waar mensen onderdrukt worden door een machtig, maar onrechtvaardig systeem.

Dat Volkert en Mohammed handelen vanuit een overtuiging betekent natuurlijk niet dat hun daden gerechtvaardigd zijn. Zowel in de Bijbel als in de Koran, boeken die ten grondslag liggen aan respectievelijk de christelijke en de islamitische cultuur, is sprake van verbod om te doden. Het bijbelse "Gij zult niet doodslaan" is algemeen bekend en de Koran stelt het doden van één enkel mens zelfs gelijk aan het doden van de gehele mensheid. Eigenlijk valt in alle geschriften die aan de basis staan van een cultuur - of deze nu juridisch, filosofisch of religieus van aard zijn - een gelijksoortige tekst te lezen. Het verbieden van moord en doodslag is universeel. Om samen te kunnen leven zijn nu eenmaal wetten en regels nodig die voorkomen dat wij elkaar afmaken, zoals we beesten afmaken. Dat is het beginpunt van elke beschaving.

Dit verlot aan het geweten om bloed te vergieten, dat is... dat is volgens mij verschrikkelijker dan een officieel wettig verlot tot bloedvergieten zou zijn.
Fjodor Dostojevski – Misdaad en straf

De strijd die Volkert en Mohammed voeren is die van een geweldadige minderheid tegen de meerderheid die zich inspant om conflicten op te lossen door middel van dialoog. Hun oorlog is uiteindelijk dan ook gericht tegen de dialoog zelf. Iedereen die een vreedzame samenleving nastreeft zal hen daarom alleen maar kunnen zien als vijanden van elke vorm van beschaving.

- Costiaan Mesu

Tijdens de voorstelling hoort u twee koran-recitaties. De soera Al-Ghaasjijah en de soera Al-Intifaar . Hieronder staan deze teksten in de Nederlandse vertaling.

88. Al-Ghaasjijah **Het Overweldigende Evenement**

1. Heeft het nieuws van de overweldigende (gebeurtenis) u bereikt?
2. Op die Dag zullen sommige aangezichten terneergeslagen zijn,
3. Zwoegend, zich afmattende,
4. Zij zullen in een vreselijk Vuur branden,
5. Hun zal uit een kokende bron te drinken worden gegeven,
6. Zij zullen geen voedsel krijgen, behalve van doornen,
7. Dat noch voedzaam zal zijn noch tegen de honger zal baten.
8. Op die Dag zullen andere aangezichten verblijd zijn.
9. Weltevreden met hun streven.
10. In een verheven tuin
11. Waarin zij geen ijdele (taal) zullen horen,
12. Waarin een stromende bron is,
13. Waarin hoge rustbanken opgericht zijn,
14. En drinkschalen gereed gezet,
15. En kussens gerangschikt,
16. En tapijten uitgespreid.
17. Zien zij niet naar de wolken, hoe zij gevormd worden?
18. En naar de hemel, hoe deze hoog verheven werd?
19. En naar de bergen, hoe zij opgericht werden?
20. En naar de aarde, hoe zij uitgespreid werd?
21. Vermaant hen daarom want gij zijt slechts een vermaner;
22. Gij zijt geen waker over hen.
23. Maar hij die zich afwendt en niet gelooft,
24. Allah zal hem straffen met de strengste straf.
25. Voorwaar, hun terugkeer is tot Ons.
26. Dan zullen Wij rekenschap van hen vragen.

84. Al-Intifaar **De Splijting**

1. Wanneer de hemel vaneen splijt.
2. En zijn Heer gehoorzaamt zoals het hem betaamt.
3. En wanneer de aarde wordt uitgespreid.
4. En alles zal uitwerpen wat in haar is, en leeg wordt.
5. En gehoorzaamt aan haar Heer, zoals het haar betaamt.
6. (Zal worden gezegd) "O mens, gij moet ijverig naar uw Heer streven, dan zult gij Hem ontmoeten."
7. Wat hem betreft, wie het boek in zijn rechter hand wordt gegeven,
8. Hij zal waarlijk een gemakkelijke rekening krijgen,
9. En zal tot de zijnen in vreugde terugkeren.
10. Maar hij, wie het boek achter zijn rug wordt gegeven,
11. Hij zal vernietiging wensen
12. En een laaiend Vuur ingaan.
13. Voorzeker, hij was bij de zijnen gelukkig,
14. En dacht inderdaad dat hij nooit zou terugkeren.
15. Ja! Voorzeker, zijn Heer kent hem goed.
16. Ja, ik roep de avondschemering tot getuige.
17. En de nacht en wat deze omsluit,
18. En de maan als zij vol wordt,
19. Dat gij zeker van de ene toestand naar de andere overgaat.
20. Maar, wat scheelt hen, dat zij niet geloven?
21. En wanneer de Koran aan hun wordt voorgedragen, werpen zij zich niet ter aarde neer,
22. Integendeel, de ongelovigen loochenen (deze).
23. Doch Allah weet het beste wat zij denken.
24. Kondig hun hiervoor dus een pijnlijke straf aan.
25. Maar voor de gelovigen die goede werken doen, is een oneindige beloning.

Medewerkers Volkert van der G. & Mohammed B. | Hoofd Techniek Lex Caboot | **Productieleiding** Freek Kramer, Monique Koppers | **Hoofd kap- grime- en kostuumateliers** Iris Elströdt | **Techniek** Lukas Tulkens, Arjan Kruidhof, Paul in het Veld | **Kap & grime** Frederique Nuhaan | **Schilderwerk** Prosman Decors | **Video** Arjan Kruidhof, Hannah Roelofs | **Programma** Mark Walter